

CRNA GORA
KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01-23/2

Podgorica, 25. jun 2018. godine

Na osnovu člana 41 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG" br. 12/18), a u vezi člana 10 stav 1 tačka 1, člana 19 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", br. 74/09 i 57/11) i člana 18 stav 2 ZUP-a ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 10/16 i 37/17), Komisija za kontrolu državne pomoći, na sjednici održanoj 25. juna 2018. godine, donijela je

RJEŠENJE

Predlog Programa podrške razvoju zanatstva za 2018. godina, ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo ekonomije je dopisom br. 313-193/2018-1 od 14. juna 2018. godine, podnijelo zahtjev za ocjenu usklađenosti Predloga Programa podrške razvoju zanatstva za 2018. godina, (u daljem tekstu: Program), sa Zakonom o kontroli državne pomoći (u daljem tekstu: Zakon).

OPIS I CILJEVI PROGRAMA

Sastavni dio sveobuhvatnih reformi ekonomskog i društvenog ambijenta Crne Gore su i reforme koje se tiču preduzetništva, a samim tim i zanatstva, kao svojevrsne preduzetničke profesije i osnovne pokretačke snage privrednog razvoja. Imajući u vidu da je preduzetnička energija specifičan i izuzetno rijedak resurs u svakom društvu prepoznata je potreba za kreiranjem ekonomske politiku koja će, kontinuirano podsticati činioce ekonomskog sistema da otkrivaju i nastoje da iskoriste prilike tržišta.

U vezi sa tim, Vlada Crne Gore je prepoznala značaj zanatstva kao snagu bržeg ekonomskog razvoja, kao što je to slučaj u većini razvijenih zemalja i nastoji da svojim mjerama stvori institucionalni okvir za razvoj ovog segmenta privrede. To uključuje kreditnu podršku kvalitetnim poslovnim idejama, ali i eliminisanje administrativnih barijera, uz jasan legislativni okvir. Samo u takvim uslovima moguće je očekivati podizanje konkurentnosti privrede uz poštovanje načela slobodnog razvoja tržišta.

Program podrške razvoju zanatstva treba da doprinese očuvanju i razvoju zanata koji se pretežno obavljaju ručnim radom kao i koji zahtijevaju posebne zanatske vještine i umijeća, oslanjajući se na tradicionalnu kulturu, koje karakterišu prepoznatljivi proizvodi i kvalitetne usluge.

Cilj programa podrške razvoju zanatstva je promocija crnogorskih zanata kroz pružanje finansijske podrške preduzetnicima i privrednim društvima koja obavljaju zanatsku djelatnost (u daljem tekstu: zanatlije), u smislu podsticanja i omogućavanja organizacije i učestvovanja na domaćim i međunarodnim sajmovima i manifestacijama.

Specifični ciljevi se odnose na:

- jačanje konkurentnosti zanata,
- povećanje broja zanatlija,
- povećanje konkurentnosti postojećih zanatlija,
- povećanje prepoznatljivosti crnogorskih proizvoda u zemlji i šire.

NAMJENA PROGRAMA

Kroz Program finansijske podrške zanatlijama za 2018. godinu, odobriće se finansijska pomoć za sljedeće aktivnosti:

1. Učešće na domaćim i međunarodnim sajmovima i manifestacijama,
2. Dizajn i štampanje promotivnog materijala

I. Učešće na domaćim i međunarodnim sajmovima podrazumijevaju aktivnosti za koje može biti odobrena pomoć, i to:

- organizacija individualnog štanda
- organizacija zajedničkog štanda, za koje opravdani troškovi mogu biti:
- troškovi iznajmljivanja prostora, kao i dizajn i izgradnja štanda, i za iste je potrebno dostaviti sledeću dokumentaciju:
 - potvrdu od sajma o zakupu prostora (faktura)
 - fotokopija ili fotografija dizajna štanda
 - izvod iz banke o plaćenim troškovima i ostali dokazi koji su relevantni za procjenu opravdanosti realizacije preduzetih aktivnosti

II. Opravdani troškovi za izradu promotivnih materijala: brošura, kataloga, promotivnog video i DVD materijala, prezentacija, mogu biti troškovi dizajna, fotografije, prevoda, ilustracije, troškovi štampe, video i DVD produkcije, publikacije, za koje je potrebno dostaviti sledeću dokumentaciju:

- primjerak promotivnog materijala (sa prevodom u slučaju da je pripremljen za strana tržišta)
- primjerak materijala na DVD – u
- faktura o izvršenim uslugama
- izvod iz banke o plaćenim troškovima i ostali dokazi koji su relevantni za procjenu opravdanosti realizacije preduzetih aktivnosti

III. Da bi se troškovi uzeli u razmatranje za finansijsku podršku – refundaciju dijela troškova, potrebno je:

- da su bili neophodni za sprovođenje aktivnosti,

- da su nastali u roku koji je naveden u Prijavnom obrascu i da su plaćeni,
- da mogu da se identifikuju i da može da se dokaže njihova istinitost uz originalnu prateću dokumentaciju.

U okviru javnog poziva za dodjelu finansijske podrške, zanatlije mogu da konkurišu za dodjelu subvencija isključivo za jednu od dvije navedene aktivnosti za koje može biti odobrena pomoć.

Sredstva se ne mogu koristiti za:

- Troškove koji se direktno odnose na proizvodnju i distribuciju proizvoda i nabavku kompjuterske opreme (troškovi izrade proizvoda, transportni troškovi, troškovi kapitalnih investicija, troškovi administracije i obaveze prema trećim licima, amortizacije, plaćanje kamata i sl. bančnih troškova, komisiona plaćanja, slični troškovi koji se odnose na sprovođenje ugovora, plaćanje provizija i sl.),
- Iste aktivnosti koje su već podržane od strane drugih institucija,
- Sponzorstva za učešće na radnim seminarima, konferencijama, kongresima,
- Posjete kupcima na stranim tržištima,
- Posjete sajmovima bez izlaganja.

NAPOMENA: Troškovi puta, smještaja i dnevnica vezani za učešće zanatlija na planiranom sajmu padaju na teret samog zanatlije, i neće biti predmet refundiranja od strane Ministarstva ekonomije.

USLOVI ZA UČEŠĆE U PROGRAMU

Prijave mogu podnijeti zanatlije koji ispunjavaju sljedeće uslove:

- imaju sjedište na teritoriji Crne Gore,
- obavljaju zanatsku djelatnost najmanje jednu godinu,
- da su registrovani u Centralni registar privrednih subjekata,
- da su registrovani kod JU Zanatska komora,
- posluju 100% u privatnom vlasništvu,
- nijesu imali gubitke u poslovanju u poslednjoj finansijskoj godini,
- redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa.

Sredstva ne mogu koristiti:

- Novoosnovana privredna društva,
- Privredna društva u poteškoćama.

Shodno pravnom obliku registracije subjekta, potencijalni aplikanti su dužni dostaviti popunjeni Prijavni obrazac kao i komplet obrazaca završnih računa za 2017. godinu (Bilans stanja, Bilans uspjeha i statistički aneks za 2017. godinu), izuzev za aplikante koji nisu u obavezi da sastavljaju finansijske izvještaje.

Programom nijesu obuhvaćeni preduzetnici/privredna društva koja se bave poljoprivredom, ribarstvom, brodogradnjom, proizvodnjom čelika, proizvodnjom koksa i rafiniranih naftnih proizvoda, proizvodnjom duvanskih proizvoda, proizvodnjom i prodajom vojne opreme ili usluga, bilo kojim aktivnostima koje se smatraju nezakonitim ili štetnim po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje, igre na sreću, alkoholna pića (izuzev proizvodnje vina

i voćnih rakija), lijekovi u dijelu distribucije, bankarstvo i osiguranje, trgovina, građevinarstvo, trgovina valutama i hartijama od vrijednosti, nemoralne i nelegalne aktivnosti. Takođe, Ministarstvo ekonomije će izvršiti provjeru eventualne kumulacije državne pomoći i dodjele ostalih subvencija po istom osnovu.

Sredstva će se dodjeljivati prema rang listi dok se ne utroše. Ukoliko Podnosioci prijava imaju isti broj bodova, prednost će se dati Podnosiocima prijava koji imaju više bodova po pojedinačnim kriterijumima i to sljedećim redoslijedom: proizvodna djelatnost, zanatlija registrovan u opštini ispod prosjeka razvijenosti, period obavljanja zanatskom djelatnošću.

PRAVNA PODLOGA

- Industrijska politika Crne Gore do 2020. godine.
- Strategija regionalnog razvoja Crne Gore za period 2014-2020. godina.

KORISNICI PROGRAMA

Korisnici bespovratnih sredstava u okviru ovog Programa mogu biti isključivo zanatlije koje su registrovane u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02, 36/11) u Centralni registar privrednih subjekata, i koje su upisane u registar zanatlija kod JU Zanatska komora, odnosno preduzetnici i privredna društva u skladu sa Zakonom o zanatstvu, kojima je pretežna djelatnost obavljanje jednostavnog ili složenog zanata, u sve u skladu sa Odlukom o utvrđivanju zanata, djelatnosti sličnih zanatu i liste jednostavnih i složenih zanata.

OPRAVDANI TROŠKOVI I INTEZITET POMOĆI

Program podrazumijeva finansijsku podršku koja je bazirana na principu refundacije (povraćaja dijela troškova). Odobrena podrška od strane Ministarstva ekonomije će pokrivati 50% troškova predviđenih prijavom, bez PDV-a. Preostalih 50% troškova treba da bude pokriveno iz sopstvenih izvora podnosioca prijave.

Zanatlija je u obavezi da finansira 100% svih troškova do završetka aktivnosti za koju konkuriše, a onda mu se nakon pozitivne ocjene Komisije odobravaju sredstva u okviru programa.

Iznos bespovratnih sredstava koji može biti dodijeljen zanatlijama je 50% opravdanih troškova, odnosno do 3.000 € bez PDV po aplikantu, za učešće na međunarodnom sajmu, dok će se iznos do 2.000 € bez PDV dodjeljivati za učešće na domaćem sajmu.

Za aktivnosti koje se odnose na dizajn i štampanje promotivnog materijala, iznos bespovratnih sredstava koji može biti dodijeljen zanatlijama je 50% opravdanih troškova, odnosno do 2.000 € bez PDV po aplikantu.

TRAJANJE, IZVOR FINANSIRANJA I VISINA POMOĆI

Period u kojem se planira dodijela državne pomoći je 2018. godina.

Sredstva za finansiranje predmetnog Programa su sredstva obezbijedena iz budžeta Crne Gore.

Ukupan iznos sredstava opredijeljenih za realizaciju ovog programa u 2018. godini iznosi 35.000 eura.

OBLIK POMOĆI

Pomoć se dodjeljuje u obliku subvencije.

KUMULACIJA

Državna pomoć po ovom programu može se kumulirati za pokriće istih opravdanih troškova sa sredstvima drugih davalaca državne pomoći, ali s tim da zajedno ne smiju preći maksimalnu dozvoljenu visinu, odnosno intenzitet državne pomoći.

OCJENA

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje predmetnog Programa, sredstva državne pomoći jer ispunjavaju kriterijume iz člana 2 Zakona, što znači da mjera države ispunjava 4 kumulativna kriterijuma, odnosno: radi se o *javnim sredstvima*, tj. sredstvima iz Budžeta Crne Gore. Program je *selektivan* jer se njime favorizuju određeni preduzetnici i privredna društva koja obavljaju zanatsku djelatnost, pa se ista dovode u povoljniji tržišni položaj u odnosu na konkurente, tj. druga preduzeća koja na tržištu ne mogu ostvariti ovakve povoljnosti čime ona preduzeća koja jesu u mogućnosti stiču *ekonomsku prednost* koja im je omogućena subvencionisanjem određenih aktivnosti, a što bi potencijalno moglo *narušiti konkurenciju na tržištu* na kojem djeluju mala i srednja preduzeća.

POSTOJANJE POMOĆI

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da predmetni Program predstavlja državnu pomoć u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore" br. 12/18) i Pravilnika o listi pravila državne pomoći, Prilog 7a - Regulative Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora ("Sl. list Crne Gore" br. 35/14, 02/15, 38/15 i 20/16)

Imajući u vidu navedeno, Komisija je donijela Rješenje i odlučila kao u dispozitivu.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema rješenja.

PREDSJEDNIK KOMISIJE,
Slobodan Marinović